

NOVINKY Z ČECH.

Převodní informace od zpravodaje "Pok. Záp."

V Praze, 1. dubna, 1898.

Rakousko má přebytek. Situace. Hrdinná pravice. Němci v sobě. Jak Mla. dočestí líčí svoji posici a jak my jí vidíme. Radikálové čestí se trhlí. Hlas proti Mladočechům. Český pěvec Lev mrtev. Také český básník! Kasařna z králov. hradu v Praze Drobty.

Rakousko má přebytek! Nevěříte? Vezměte jen české listy, které hrokolí směru a uvidíte. Některé listy bájí dokonce, že podařilo se Kaizlovi sehnati přebytek nekolicamilionový. Ve skutečnosti nelze o přebytek mluvit. Faktum je sic, že letos zbylo z loňského rozpočtu pár set tisíc zlatých — ale ty nezbyly proto, že jich nebylo potřebí, leč proto, že nebyl rozpočet schválen; proto jen nemohly být vydány! V pravdě pak, dále pověděno, rakouský rozpočet stoupne pro nové výdaje, zejména na loďstvo, ročně o několik milionů. Litujeme, že vojákovou komedii u nás musí hájit ministr Čech! Máme vojsko i policii ze známých přičin v žaludku. A pak věru, kdyby milionů na toho molocho užítých užilo se jinak — měli bychom hnedle líp a opravdový přebytek....

Situace. Odbudeme ji celkově. Měsíc je už tomu, co nastoupila nová vláda a měsíc jsou Češi v rezervě. Ale jasno není. Thun měl už příležitost zevrubně seznat německé požadavky, českou otázku studovat pak nemusí, tu z vlastní zkušenosti dobře zná. A přes to Thun podnes nerozhodl se na pravo, ani na levo. A to potvrzuje naše minulé sdělení, že čeká se jen, aby se promrskaly vládní preference a pak — říšská rado, vale!... Dnes bouří všechny české listy. Co my minule již psali, píší dnes: "situace je neudržitelna, vláda musí se rozhodnout!" Ale vláda neslyší.

Parlament je sic pln hádek, nádávek, bouří, interpellací, dotazů a obžalob, ale to vládu nevdává. "Hádejte se — jen víc ještě, maňte tak čas, obraťte pozornost svou jinam a já zatím sklídím své," tak soudí Thun a ku všemu nátlaku všech stran mlčí dále a bude mlčet!

Pravice, která finčí ostruhami a při tom líbá ruce, ta nedonutí ho k rozhodnutí. A parlament plný pranic a hnusu teprve ne.

Jaká je tedy situace? Pro vládu dobrá, pro národy mizerná. Psátí o schůzích parlamentu je zbytečno. Nedělá se tam, ani ve výborech nic. Líčit pak stále pračky a nadávání se zhnusí. Ale jedno parlament přece dělá. Zvolil komise, dostal rozpočet a po svátčích dostane též vyrovnání k nakousnutí. A až je zažije — dobře k tomu chutnání — rozejde se zase za hádky, nádávek a sproštěctví.

Hrdinná pravice, o které se aspoň tolik psalo, k tomu mlčí. Ubohá pevná, nezborná, jednotná pravice! Němci dupnou, vláda šeptne a pevná pravice poslouchá. Na příklad: Němci nechtěli staré presidium sněmovní, to se tedy honem musilo poděkovat a nové se volilo. Jiný doklad: Němci nechtěli do rozpočtového výboru jako předsedu Kramáře, ten je jim solí v očích. Tož Kramář se poděkoval a zvolen jím dr. Žáček. Jáčku, je to hrdinnost, co? A taková většina chce opanovat pole? K smíchu!

Němci jsou v sobě; porvali se ve sněmovně Schoenererovci a nacionalové s liberály. Lueger prohlásil co starosta Vídně za svůj životní cíl zničit vliv a snahu Wolfa a Schoenerera. Tito mu za to vynadali. Trhlina je tu — jen z ní těžit! Ale....

Jak líčí Mladočeši svou posici a jak jí vidíme my. Ve sněmu král.

Českého, na říšské radě i na schůzích voličských českých poslanci sumárně stejně vyslovují se o poměru svém k nové vládě a naopak asi takto: "My neprovozujeme osobní politiky. Nenapadali jsme dřív hraběte Thuna, nýbrž i místodržitele, a proto i nyní nehlasáme zásadní opozice proti Thunovi i bývalému místodržiteli, ale počítáme s ním co s ministrpředsedou. A budeme Thuna posuzovati v novém úřadě dle skutků!... Dobrá. To zní moudře ale, málo upřímně! Mladočeši vědí, že říšská rada sotva stane se dělnou, to jest, ona bude ráda, dostane-li vládu své. Aby vláda za to něco někomu dala, na to nedojde. Nedojde tedy ke skutkům a vláda nedá, co nebude muset. Mohli by dle toho Češi čekat do soudného dne na skutky pro sebe a zatím hlavní věci vládě sami dají a tím se ve své moci zničí, neboť to je historicky zjištěno, jak umí Vídeň s Čechy založit, když jich více nepotřebuje.

A na těchto logicky i historicky zjištěných faktech visí úspěch české otázky.

Čeští poslanci nesmějí teprve čekat na nějaké skutky vládní, oni musí hned již odhodlati své (pro hlasování pro předlohy vládní) dáti si se zárukou pojistiti v úřtu vládním napřed! Oni musí krátce, než pro jedinou vládu potřebnou předlohu zvednou ruce, míti napřed pojištěny své požadavky. Jinak půjdou zase — s bžandou.... Taková je situace opravdu.

A k situaci té ihned dodáváme praktické důsledky. Přijdou-li Mladočeši z říšské rady s prázdňou, jako ze sněmu, což zmizí záhy z politického jeviště.... Thun to ví a už pro jeho starou lásku k Mladočechům, měli by být Mladočeši chytřejší.

Radikálové se od Mladočechů trhlí beztoho již. Poslanec Baxa i redaktor St. Sokol zorganizovali radikály v samostatné sdružení, na straně svobodomyšlné nezávislé. Učinili to veřejným manifestem, který otiskly listy i staročeské, jenom "Národní Listy" ne. — Příčinou rozkolu je nedostí rázné vystupování české delegace, ústupky Němcům pro nepevnou praviči a šetření vlády. Psali jsme již o tom. Následků rozkol zatím míti nebude. Ale jak jsme předeslali, vrátí-li se čeští poslanci domů z Vídně s bžandou — potom radikálové vzrostou náhle jako v letech devadesátých vzrostli Mladočeši proti Staročechům.

Kritika politiky české se beztoho už ozývá. Jednak tlumočí ji krajské listy, jednak schůze voličské. Sic dosud všude odhlasována byla důvěra české delegaci, ale ty různé pokyny ze všad se množí s různějším vystupování poslů českého, o neschvalování vyrovnání a ty výtky, že čeští poslanci málo schůze sněmovní navštěvují, tito kouřliváčekové věští neklid, z něhož by mohla vzniknouti notná bouře.

Jak viděti, není tu u nás v Čechách o rozmanitost zle a překvapení zde v Praze i ve Vídně stále je na obzoru.

Český mistr-pěvec Lev mrtev. — Znameníť baritonista Národního divadla, nyní v pensii a majitel operní školy v Praze zemřel. Zesnulý byl nejdokonalejším koloraturním baritonistou českým. Vzduch lákavým nabídkám z ciziny nepouští zlatý dům nad Vltavou a za to — dožil se bída. Skonal aspoň v neutěšených poměrech a děti jeho ostaly — bez podpory.

Také Český básník! Básník Machar, známý z Moderny napsal v letáku ku dni 13. března pro sociální demokratické báseň, v níž českou svou vlast označuje jako "zlou macechu", zhlížející se v opičí lase v lotrech svých a darebácích, vybrané to chásce!"

Z královského hradu v Praze — kasárna. Od prosincových bouří v Praze dána též na Hradčany dragounská posádka a to přímo do hradu. — Bouře minuly, ale posádka tu trvá dál. Kde dřív dříváli čeští králové a velmoži, tam dnes se roztahuje voják. Pěkná to úcta k našim královským památkám.

Na sloučení předměstí s Prahou se v ministerstvu financí pilně pracuje. Kdyby přestal vzduch několika šplhavců, kteří pro osobní zisk se brání sloučení (boji se o své hodnoty), byla by "velká Praha" ještě letos skutkem.

Drobty. — Máme 1ho aprile. Den věru aprílový. Ráno mlha, v 9 hodin slunečno, v poledne zamračeno — a odpoledne snad bude dešť.... V polích ale pilně se pracuje. Ba vše jarní už hotovo. Pohodlná zima urychlila práce.

Stavební ruch stále ještě vázne. Tiseň finanční, u nás všeobecná, mu přerazila perut.

Bída v lidu nepolevuje proto. Na léto se tu mnoho netěšíme: nebude as valně dle zimy.

Pozdrav! —tný.

ZPRÁVY ZÁMORSKÉ.

Ruské listy o všech českých a rakouských. "Petrohradské Vedomosti" uvažují o odvolání rakouského loďstva od Kréty současně s německým. Nazývají toto okázalé osvědčení politické závislosti Rakousko-Uherska od Německa druhou Sadovou pro Rakousko a pokračují: Vytčený cíl má toliko Německo, Rakousko hraje úlohu jeho podřízeného. Dualistické mocnářství zdává se ve prospěch Německa úlohu, v níž je přátelsky pozdraviti mohlo i Rusko, i Slované Balkánského poloostrova. Odvolání rakouského loďstva od Kréty znamená návrat ku germanismu. Ono znamená velmi mnoho, jak s hlediska mezinárodní, tak i se stanoviska vnitřní politiky státu. Věc je v tom, že Německo sruje velkou politickou hru a jako Bismark připoutal k sobě Rakousko roku 1866, aby připravil r. 1871, tak nyní již fidele německé politiky připravuje cestu budoucím německým podnikům. Válečné loďstvo nezdokonaluje se bez přičiny. Německo hledí především Rakousku ještě pevněji ruce svázat, než dosud mělo. Jest otázka — praví článek ke konci, — co získají rakouští Slované z vyrovnání s Uhrami, budou-li, jako dřív, duseni germanismem? Zdaž by nebylo lépe, nadchnouti se příkladem Němcův a rozbiti toto vyrovnání? Potom by Rakousko bylo donuceno hledati oporu ve všem svém vlastním obyvatelstvu, kdežto nyní opírá se pouze o Němce a Maďary. Jestliže nyní státní myšlenka, dualistická, nedává národnostem rovnoprávnosti, nebylo-liž by lépe, aby tato idea byla utvořena znova, z přinucení, z myšlenky rovnoprávnosti? — "Novosti" rozebírají nároky rakouských Němců na hegemonii nad ostatními národnostmi. List popírá, že by Rakousko kdy bylo bývalo státem německým. Nebylo jím ani za Metternicha. Za Metternicha Rakousko bylo státem zvláštního typu. V jeho čele stála jakási mezinárodní vláda, již nelze bylo nazvati německou. Ona byla něčím zvláštním, rakouským. Na ní bylo znáti vliv i španělský, i holandský, i vlášský. Tento charakter vlády rakouská dosud částečně si zachovala. Tyto "staré dobré časy" jsou ideálem Dipauliovým, ale jich se nejvíce bojí Maďari. Steinwender zase chce mít Rakousko úplně německým státem. Rakousko mohlo býti do roku 1866, t. j. dokud trval bunt s Německem. Od r. 1866 ale pozbylo všeho práva býti stá-

tem německým a musilo zaujmouti jiné položení, položení státu se smíšeným obyvatelstvem a zeměmi, ve kterých se zachovaly vzpomínky na někdejší jejich politickou samostatnost. Má-li Rakousko býti státem národním, může býti pouze slovanským, protože Slované mají v něm velikou většinu. Národní právo na konci 19. století nemůže býti popíráno a žádné úsilí rakouských Němců nemůže zničit číselnou převahu Slovanů v tomto státě. A uváží-li se, že Poláci a Čechové jsou kulturní národové, mající za sebou skvělou minulost, jsou nároky rakouských Němců na hegemonii docela neoprávněny. Za těch okolností zbývá ministerstvu Thunovu jediná politika, politika rovnoprávnosti Němcův i Slovanů. S druhé strany je nevyhnutelnou rozšířiti práva zemských sněmův a ponechati ústřednímu sněmu (říšské radě) jen společné zákonodárné práce. Jinak žádný návrat k absolutismu metternichovským časů nespasí Rakousko od neustálých krizí. — "Syn Otečestva": Nejsme bezpečni, že práce hraběte Thuna bude snadná. Víme z nedávné zkušenosti, čeho jsou němečtí revolucionáři schopni. Cesta hr. Thuna nebude poseta růžemi, nebo odejde za Badenem a Gautschem: jedno jest jisto: že německé hegemonii nastal kopec že o němčině, jako státním jazyku v Rakousku, nemůže být řeči a že Němci musejí se této myšlenky na vždy vzdáti jako neuskutečnitelné jak to v parlamentě řekl dr. Engel.

Adresář spolků

Česko-Slov. Dělnické Podpor. Jednoty

pro severozápadní státy:

Minnesota, Iowa, Wisconsin, Nebraska a obě Dakoty.

Hlavní Jednota v Montgomery, Minn.

odbyvá své schůze každou 4. sobotu v měsíci v síni E. V. Staška o 8. h. večer. Velkopředseda V. J. Factor. Velkotajemník Fr. Míxa. Velkoúčetník Jos. E. Sokol. Velkopokladník Jos. Maruška.

Č. I. v Montgomery, Minn.

odbyvá své schůze každou čtvrtou neděli v měsíci. Předseda Fr. K. Staněk. Tajemník Fr. Míxa. Účetník Jos. E. Sokol. Pokladník Tomáš Havel.

Čís II. Mladočech v Le Sueur Center, Minnesota.

odbyvá své schůze každou 2. neděli v měsíci v síni pana J. Peroutky. Předseda Jan Bicek. Tajemník V. Štěpán. Lexington, Minn. Účetník Vác. Krava. pokladník Jak. Peroutka.

Č. III. v St. Paul, Minn.

odbyvá své schůze každou 3. středu v měsíci. Předseda Jan Bednář; tajemník F. J. Pavlečka. 697 Canton St.; účetník Fr. Běka. 304 Colborn st., St. Paul, Minn.

Č. IV. v Minneapolis

odbyvá své schůze každou 4. neděli v měsíci v síni č. 321 Washington Hall, Cedar So. ave. Předseda Fr. Jindra. taj. Jan Steinhauer 222 15 Ave. So. Minneapolis, Minn.

Č. V. v Nové Praze, Minn.

odbyvá své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Vojta Chalupský, taj. F. J. Novotný, účetník Jan Jelínek, pokladník Jakub Svoboda. New Prague, Minn.

Komenský, č. VI. v Hayward, Minnesota.

odbyvá své schůze 1. nedělí v měsíci. Předs. Matěj Benš, místopředseda Fr. Švejkovský, dozorce Vác. Vaněk, taj. Vojt. Pacovský, Glenville, Minn. Účetník J. Plevka, pokladník Jos. Furfář.

Karel Velký, č. VII. v Nové Třeboni, v Minnesotě.

odbyvá své schůze každou 4. nedělí v měsíci. Předseda Jan Novka, taj. Jan Jindra, Killeney, Le Sueur Co. Minn., účetník Mat. Turek, pokladník Tom. Turek.

Č. VIII. Rovnost Owatona, Minn.

odbyvá své schůze každou 1. nedělí v měsíci v síni Č. S. P. S. Předseda Josef A. Stránský, tajemník V. Martinek v Owatona, Minn., účetník Frank Kašpar, pokladník A. Horák.

Č. IX. Česká Koruna, zlatých dolů, v Pine City, Minnesota.

Předseda Anton Pávek, místopředseda Jan W. Lovčík, tajemník Jos. Bartoš, b. 32 Beroun Min., účetník Leopold Haberman, pokladník Frant. Pávek.

Č. X. Českoslovan, v Olivia, Minn. Předseda Josef Lepeska, místopředseda Mat. Petříčka, tajemník Frant. W. Kvěch box 37 Olivia, Minn., účetník Bedřich Kotek, pokladník Václav W. Plovhart.

WICKER PARK SANITARIUM

léčí ženy ze všech neduhů a chorob přibuzných ženskému pohlaví, bezpečně a trvale. Mužští neb ženské léčení. Tiché, soukromé domovy pro paní před i po sňatku a zkušené ošetřovatelky k jejich službě. Dítka se adoptují; dopisy se zodpovídají; podrobnosti zdarma; vše soukromé.

Dr. J. L. Nabin, 23 Eving Place, Chicago, Ill., blíže Boby St. & Milwaukee Av. Motr. L. Station.

S jarem.

Zmocní se člověka obyčejně slabost zmalátnělost a stálá unavenost, ospalost, nechuť k práci, ztráta síly tělesní a duševní. To se jmenuje jarní nemoc. Krev potřebuje důkladného vyčištění.

Severův Krvčistitel

stojí v čele všech léků pro výtěný účinek svůj na vyčištění a sesílení krve. Pan Jan Karloš z Forest City, Pa., píše: Před krátkým časem jsem vám psal, že má deera přišla ze staré vlasti a hnusavou ránou na noze: nepomohl jí ani lékař v staré vlasti. Psal jsem vám o radu co mám s tím dělati a učinil jsem jak jste mně poradil. Severův Krvčistitel a masť na rány a bolesti jí bez dalších doktorských úřtů dočista pomohly.

Severův Krvčistitel účinkuje všude, kde nečistá krev je příčinou vyrážek, bouří, vředů, hnisů, krtic, nežádnosti a tělesné slabosti, jakož i v chorobách pohyblivých. Láhev \$1 00.

Mnohý člověk trpí bolestí a říká, že mu nic nepomůže. Kdo zkoušel Severův Olej sv. Gottharda ví, že ten každou bolest zažene hned. Cena 50c.

W. F. Severa, český lékárník, CEDAR RAPIDS, IOWA. T. H.

500 kusů pinokrevné drábeže. Bronzové krocany, barevné a bílé, Plymouth Rocks, bílé a střídavě Wyandotsky. Iněné a bílé leghornky ze 40 vybraných plemenitěb. **Velké silné Pěkné.** Zdekonali vaši drábež. 25 roků zkušenosti v pěstování drábeže. Věže na prodej v každém čas. Cenný, ilustrovaný katalog, obsahující pojednání o nasazování, ceny, výkrosy kurkiků a dvorů zašle se zdarma. Jerseyky dobytek nejlepšího plemene na prodej. Adresujte: h23-3m

F. M. Munger, De Kalb, Illinois.

BOSTON...

STORE,

roh 16. a Douglas ul.

12.000 balíků poškozených koberců, jež nám prodány byly firmou Underwriters Salvage Co., za malý pakatel, budou vyprodány

v Boston Store

Koberce tyto zachráněny byly z požáru skladu John a James Dabson a jsou nejlepší hotovené v Americe.

Výprodej započne dne 19. dubna

v Boston Store, Omaha, Nebraska.

Beze všech pochybností jest výprodej tato nejskvělejší z odbyvaných. Celá zásoba vyprodána byla v dražbě a jelikož jsme byli hlavními kupci, podařilo se nám docílití koupí výhodných. Čtyři železniční vozy koberců těchto nás již došly a poškození jich jest buď malé neb vůbec žádné.

Jsou tu zahrnuty všechny druhy: Ingrain, Royal Wilton, Brussels, Moquette, sametové, Wilton Carriage, sametové koberce na schody, rohožky, voskové koberce, atd.

Naskytuje se vám tuto vzhledem k přísti výstavě zařízení hotelů neb strážnických domů nejlepšími koberci při levné ceně.

Nezapomíte den započeti prodeje: v úterý dne 19. dubna.

Boston Store Omaha, Neb.

— Předplácejte na "Hospodáře" do Čech, pouze \$1.50 ročně.